

uloženiu trestu, a contrario nasleduje, že stažnosť proti oslobodzujúcemu rozsudku je neprípustná.

4. Nesporné je i to, že nariadenie č. 65.000/1919 i dosiaľ je platné na Slovensku, ale len potiaľ, pokiaľ ho výslovne alebo mlčky pozdejšie nariadenie neobmedzilo. A práve toto sa stalo nariadením čís. 61/1920. Keby toto nariadenie nebolo chcelo previesť zmeny v lehote, v inšančnom stupni, v oprávnenosti i prípadu možnosti použitia opravného prostriedku, nebolo by obsahovalo tretí odstavec v § 9.

5. Najnevysvetlenejším názorom Najvyššieho správneho súdu je ale odvolávanie sa na nariadenie č. 65.000/1909. Toto stanovisko by bolo správne len vtedy, keby nebolo 3. odstavcu § 9. nar. č. 61/1920. Poneváč ale nariadenie vlády československej je pozdejšie a toto nariadenie nemôže byť menené predošlým nariadením, je zrejmé, že takýmto vysvetlovaním porušená je zásada: »Lex posterior derogat priori.«

Dr. Moys:

Výťah z rozhodnutí Najvyššieho súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Pri odsúdení pre dôchodkový prestupok nemôže byť povolený podmienečný odklad výkonu trestu.

Najvyšší súd následkom opravného prostriedku na zachovanie právnej jednotnosti, podaného generálnym prokurátorom, takto sa

usniešol:

Opravný prostriedok generálneho prokurátora uznáva sa za základný a vyrieka sa, že sedria v R., ako dôchodkový súd právoplatným rozsudkom zo dňa 11. decembra 1922, čís. J. 2506/1922/3. porušila zákon v ustanovení § 1. zákona zo dňa 17. októbra 1919, č. 562. Sb. z. a n., pokiaľ pri odsúdení pre dôchodkový prestupok bol povolený podmienečný odklad výkonu trestu.

Toto rozhodnutie však dľa posledného odstavca § 442. Trpp. účinku na stránky nemá.

Dôvody:

Sedria, ako dôchodkový súd, rozsudkom zo dňa 11. decembra 1922, č. J. 2506/1922/2. obžalovaného..... uznala vinným v dôchodkovom prestupku, protiviacom sa § 93. zák. čl. XI : 1900 a zák. 460/1921, ktorý menovaný takým spôsobom spáchal, že 24. septembra 1922 podlúdne dopravil 2 kone z Poľska do Čsl. republiky a preto obžalovaného odsúdila na peňažitý trest 1400 Kč; vykonanie tohto trestu ale odložila na zkúšobnú dobu 1 (jedného) roku.

Prvostupňový súd, povolivší obžalovanému podmienečný odklad výkonu trestu, vychádzal z toho stanoviska, že zákon o podmienečnom od-

klade výkonu trestu zo dňa 17. októbra 1919, č. 562. Sb. z. a n. vzfahuje sa tiež na prestupky dôchodkové.

Tento právny názor je ale mýlny. Zákon o podmienečnom odklade výkonu trestu, ako z § 2. toho istého zákona je jasné, — vzfahuje sa len na »činy trestné«, v užšom smysle, — tedy na činy také, ktoré dľa obecného trestného zákona, alebo dľa špeciálnych zákonov trestných spadajú do pravomoci súdov trestných.

Obžalovaný neboli uznaný vinný »činom trestným«, ale len prestupkom dôchodkovým, ktoré len vo sverenom obore pôsobnosti sú súdom prikázané.

Cin obžalovaného neboli posudzovaný ani dľa všeobecného zákona trestného, ani dľa špeciálnych zákonov trestných, ale dľa zákonov finančných.

Odsúdenie obžalovaného pre prestupok dôchodkový není identické s odsúdením pre čin trestný, a není ani spojené s následkami, jaké má od-súdenie pre čin trestný, a takéto odsúdenie nezaznamená sa ani v trestnom registriku, ani neslúži za podklad zhotovenia trestných lístkov.

Z celého obsahu zákona vychádza, že zákon o podmienečnom odklade výkonu trestu vzfahuje sa len na trestné činy dľa trestného a prestupkového trestného zákona civilného a vojenského, o ktorých majú súdť riadne trestné súdy civilné a vojenské, nie ale na prestupky dôchodkové, lebo v § 22. len výslovne predpisom je ustanovené, že aj pred správnym úradom, ako súdom policiajným má zákon tento platit.

Zrejmé je, že zákon má na zreteli len také trestné činy, pre ktoré má odsúdenie za následok ztratu zachovalosti, čo ale pri dôchodkových prestupkoch není.

Pre dôchodkové prestupky aj inácej len v tom prípade má byť zavedené dôchodkové trestné pokračovanie, keď sa strany (obvinený, ktorý chcel štát poškodiť, a finančné úrady) neporovnaly.

Sedria ako dôchodkový súd tedy porušila zákon, keď v tejto dôchodekovej veci povolila obžalovanému podmienečný odklad výkonu trestu.

Preto Najvyšší súd, vyhovujúc opravnému prostriedku generálneho prokurátora, v smysle odst. 4. § 442. Trpp. vyriecknul, že bol zákon porušený.

(Č. Kr. III. 567/23. z 2. októbra 1923.)

Mladistvý odsúdenec nemôže byť odsúdený na vyhostenie z čsl. republiky.

Najvyšší súd následkom opravného prostriedku generálneho prokurátora zachovanie právnej jednoty na základe verejného líčenia takto sa usniešol:

Opravnému prostriedku generálneho prokurátora sa vyhovuje a vyriecka sa, že právoplatným rozsudkom sedrie ako súdu mladistvých čis... porušený bol zákon v predpise v § 64. tr. z. tým, že sedria proti nariadeniu tohto § odsúdila mladistvúho aj na vyhostenie z čsl. republiky.

V smysle § 442. posl. odst. trpp. sa ďalej vyriecka, že spomenuté vyhostenie sa pomíja.

Dôvod y :

Sedria ako súd mladistvých právoplatným rozsudkom č. vyhlásila obžalovaného mladistvého vinným prečinom krádeže dľa §§ 333., 336. bod 3., 5., 8. tr. z. a § 48. tr. z. nov. prečinom podpačstva dľa § 422. tr. z. ako aj prečinom zprenevery dľa § 355. a 356. tr. z., ktoré činy tvoriace dľa zákona zločin, kvalifikujú sa dľa § 18. tr. z. nov. ako prečin a odsúdila toho istého na základe § 17. bod 4., § 26. tr. z. nov. na trojročné väzenie a krome toho vyrieckla, že treba odsúdeného po vybavení trestu vyhostiť z čsl. republiky ako obtížného cudzinca.

Tento posledný výrok o vyhostení založený je zrejme na predpise § 64. tr. z.

Dľa jasného ustanovenia § 64. tr. z. možné je na vyhostenie cudzozemca zo zeme v rozsudku uznať len vtedy, keď bol odsúdený pre zločin. Dľa toho pri odsúdení pre prečin vyhostenie miesta nemá a je tedy neprípustné, a že táto neprípustnosť vzťahuje sa aj na taký čin mladistvého pachateľa, ktorý dľa zákona pôvodne tvoril sice zločin, ale následkom predpisu § 18. tr. z. nov. kvalifikuje sa ako prečin, vysvitá aj zo samého textu § 18. odst. 2. tr. z. nov. V tomto ustanovení zákona sa najmä taxatívne uvádzajú, pri posudzovaní ktorých otázok je rozhodná pôvodná kvalifikácia činu dľa zákona. Vyhostenie cudzozemca zo zeme je otázkou trestnou, tedy trestom vedľajším a ako taká není v § 18. odst. 2. uvedená. Dľa toho pre posudzovanie otázky, v ktorých prípadoch by mal použiť predpis § 64. tr. z. o vyhostení cudzincov z územia čsl. republiky, rozhodujúcou je len kvalifikácia trestného činu súdom ustanovená a nie okolnosť, ako by bol súd čin mladistvého pachateľa kvalifikoval, keby bol tento zletilým, atď.

(Č. Kr. III. 631/23. zo dňa 29. septembra 1923.)

§ 65. Trz. je novejším zákonmi v celom rozsahu zrušený a tak vyriecknutie ztraty práv politických praktického účinku nemá.

Najvyšší súd vyniesol tento

vobdobí : rozsudok :

Z dôvodu zmätočnosti označeného v bode 2. § 385. Trpp. z úradnej povinnosti zrušujú sa rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa, pokiaľ obžalovaní odsúdení boli na vyzdvihnutie vykonávania politických práv na dobu 3 rokov, a tento vedľajší trest sa pomíja.

Dôvod y :

Sedria odsúdila obžalovaných i na vyzdvihnutie vykonávania politických práv na dobu 5 rokov, ako na trest vedľajší, a súdna tabuľa ponechala v platnosti túto časť rozsudku sedrie.

Upotrebením tohto vedľajšieho trestu súdy nižšieho stupňa vymenovaly taký trest, ktorý následkom nových zákonov ztratil svoj význam a preto nemôže byť už súdmi upotrebený.

Tá otázka, kto môže byť členom verejných sborov uvedených v bodech 1. a 3. § 56. Trz., ďalej: kto má právo voľebné do týchto sborov, konečne: kto môže byť porotcom (bod 2. § 56. Tr.) je riešená v bode 3. (čl. II. ad § 3. zák. 253/1922 Sb. z. a n.) § 3. zák. 75/1919 v znení § 1. zák. č. 160/1920. Sb. z. a n., pofažne v §§ 2. a 5. č. 123/1920., v §§ 3. a 4. zák. č. 124/1920., v §§ 2. a 5. zák. č. 330/1920. a v bode 4. § 2. zák. č. 278/1919.

Nariadenia týchto zákonov odporujú tomu ustanoveniu §§ 54. a 56. Trz., že verejné práva, uvedené v § 56. Trz. ztratí ten, kto je súdom odsúdený na vyzdvihnutie vykonávania politických práv. Dľa bodu 3. (čl. II. ad § 3. zák. 253/1922) § 3. zák. č. 75/1919, v znení § 1. zák. č. 160/1920 z práva voliť do obecného zastupiteľstva je vylúčený ten, kto právoplatným rozsudkom trestného súdu bol odsúdený na ztratu práva voľebného do obcí. Dľa § 4. zák. č. 75/1919, do obecného zastupiteľstva a obecných komisií len tí môžu byť volení, kto majú voľebné právo do obcí. Dľa §§ 2. a 5. zák. č. 123/1920, §§ 3. a 4. zák. č. 124/1920 a §§ 2. a 5. zák. č. 330/1920 nemajú aktívneho a pasívneho práva voľebného do poslaneckej snemovne, do senátu a do župných zastupiteľstiev a okresných výborov tí, ktorí sú vylúčení zo zápisu do stálych soznamov voličských. Dľa bodu 3. § 3. zák. č. 663/1919 vylúčení sú zo zápisu do stálych soznamov voličských, ktorí boli právoplatným rozsudkom trestného súdu odsúdení pre taký trestný čin, pre ktorý dľa platných ustanovení — tedy dľa § 1. zák. č. 160/1920 — nastáva ztrata práva voľebného do obcí.

Konečne dľa bodu 4. § 2. zák. č. 278/1919 nespôsobilým je k úradu porotcu, kto bol trestným súdom odsúdený pre prečin alebo pre prestupok ku ztrate voľebného práva do obecného zastupiteľstva, pokiaľ toto vylúčenie trvá. Pri odsúdení pre zločin ale nastáva nespôsobilosť k úradu porotcu na dobu určenú v cit. bode § 1. ako následok odsúdenia i bez zvláštneho výroku súdu.

Je zrejmé tedy, že podmienkou vykonávania všetkých práv politických dľa § 56. Trz. je voľebné právo do obcí, ktoré keď zanikne, zanikajú s ním aj tieto. Poneváč nariadenia nových zákonov čs. republiky priečia sa § 56. Trz. uh., z toho plynne, že § 56. Trz. uh. je v celom svojom rozsahu citovanými zákonmi republiky zrušený a že nielen zbytočné je vyriecknutie ztraty politických práv, ale takýto výrok dľa horeuvedených dôvodov žiadneho praktického účinku mať nemôže, poneváč patričné úrady sú oprávnené, len na základe použitia ztraty práva voľebného do obcí škrtnúť občanov zo soznamov voličských a zo soznamov porotcov.

Spomenuté nové zákony zbavili platnosti § 56. Trz. uh. v plnom rozsahu.

Ked tedy súdy nižšieho stupňa vymeraly vyzdvihnutie vykonávania politických práv na dobu 3 rokov, vtedy ustanovily taký vedľajší trest, ktorý už nejestvuje. Výrok súdov nižšieho stupňa nemôže byť tak vykľadaný, že súdy nižšieho stupňa len z omylu by boly použily výrazu »vyzdvihnutie vykonávania politických práv« na miesto výrazu »ztrata práva voľebného do obci«, lebo súdy nižšieho stupňa nevyrieckly, že obžalovaní spáchali čin z pohnútoku nízkych a nečestných, z čoho je zrejmé, že

ani neuvažovaly o tom, či môže byť ztrata práva volebného do obci upotrebená.

Je tu tedy dôvod zmätočnosti určený v bode 2. § 385. Trpp., na ktorý súd má hľadieť z úradnej povinnosti. Preto Najvyšší súd pokračoval dľa odst. 1. § 33. Trpp. nov.

(Č. Kr. III. 329/22, zo dňa 11. decembra 1923.)

Dr. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejvyššího vojenského soudu.

Ani presentace, ani přidelení došlého trestního oznámení vojenským prokurátorem některému z jeho náměstků ku zpracování není opatřením po rozumu § 16., odstavec 1. v. tr. ř.

Nejvyšší vojenský soud usnesl se v neveřejném sedení dne 5. prosince 1923 o zmatečné stížnosti vojenského prokurátora v J. proti rozsudku divisního soudu v J., jímž rozhodovací soud vyslovil v trestní věci proti podplukovníku zásobníctva v. v. Č. R. pro přečin proti bezpečnosti cti dle § 761. v. tr. z. svoji nepříslušnost, vyslechnuv generálního vojenského prokurátora:

Zmatečná stížnost se zamítá jako neodůvodněná.

Důvody:

Zmatečná stížnost potírá rozsudek pro zmatek dle č. 6. § 358. v. tr. ř., tvrdíc, že rozhodovací soud neprávem vyřkl svoji nepříslušnost. Trestní řízení že sice bylo formálně zahájeno teprve 1. března 1923, když referent vojenského prokurátora vyhledávací řízení zavedl, avšak připravováno že bylo již 22.II. 1923, když příslušný vojenský prokurátor překázal došlou žádost za potrestání referentu ku dalšímu řízení; tímto aktem, že vojenský prokurátor učinil první přípravné kroky směřující ku zahájení trestního řízení a tento akt že jest považovati za opatření, které po rozumu § 16. v. tr. ř. jest pro příslušnost vojenských justičních úřadů směrodatné. Názor v rozsudku zastávaný, že přikázání žádosti št. kpt. Ř. vojenským prokurátorem referentovi není opatřením po rozumu § 16. v. tr. ř., že nemá v zákoně opory; kdyby měl být správný, že bylo by bezpředmětným rozlišování v § 46. naznačené: »příprava nebo zahájení trestního řízení«.

Zmatečná stížnost není v právu.

Zákon mluví v § 16., odst. 1. v. tr. ř. o opatřeních vztahujúcích se na přípravu nebo zahájení trestního řízení, která se státi musila před ukončením poměru, na kterém se vojenská trestní soudní pravomoc zakládá, má-li tato v konkrétním případě býti zachována.

Přihlížíme-li ku vojenskému trestnímu řádu v jeho úpravě podle v čsl. republice platných zákonů (viz Steinbachovo vydání), pak musí toto opatření, aby mělo naznačený právní účinek, býti předsevezato od velitelství povolaného ku sepsání trestního oznámení, nebo od místního